

ÖTÜKEN

© / otukennesriyat

YAYIN NU: 2302

EDEBÎ ESERLER: 1165

T.C. KÜLTÜR ve TURİZM BAKANLIĞI

SERTİFİKA NU: 49269

ISBN: 978-625-408-921-3

www.otuken.com.tr | otuken@otuken.com.tr

Özgün Adı: *Dracula*

ÖTÜKEN NEŞRİYAT A.Ş.®

İstiklâl Cad. Ankara Han 65/3 • 34433 Beyoğlu-İstanbul

Tel: (0212) 251 03 50

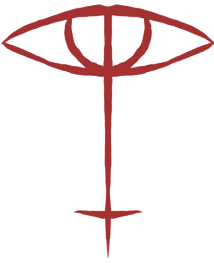
Genel Müdür: Ertuğrul Alpay

Genel Yayın Yönetmeni: Göktürk Ömer Çakır

Editör: M. Bilal Erimez

Kapak Tasarımı: Ceyhun Durmaz

Dizgi-Tertip: Ceyhun Durmaz

Resimleyen: Ebrahel Lurci

Baskı: Levent Ofset Basım ve Ambalaj Sanayi AŞ

Fatih Cad. Karadal Sok. Nu:13 Merter-İstanbul

Güngören / İstanbul

Sertifika Nu: 45163

Kitabın bütün yayın hakları Ötüken Neşriyat A.Ş.'ye aittir. Yayınevinden yazılı izin alınmadan, kaynağın açıkça belirtildiği akademik çalışmalar ve tanıtım faaliyetleri haricinde, kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz; hiçbir matbu ve dijital ortamda kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

Bram (Abraham) Stoker: 8 Kasım 1847'de, Clontarf, County Dublin, İrlanda'da doğdu. Teşhis edilemeyen hastalığı nedeniyle yedi yaşına kadar ayakta duramamış ve yürüyememiştir. Dublin'deki Trinity College'da (1864-70) seçkin bir atlet ve futbol oyuncusu oldu ve burada matematik alanında derece aldı. Dublin Kalesi'nde on yıl memurluk yaptıktan sonra, bu süre zarfında *Dublin Evening Mail* (daha sonra *Evening Mail*) gazetesinde ücretsiz tiyatro eleştirmeni olarak yazılar yazdı ve idolü olan aktör Sör Henry Irving'le tanıştı. Stoker, 1878'den Irving'in yirmi yedi yıl sonraki ölümüne kadar onun menajerliğini yaptı, onun için günde elli kadar mektup yazdı ve Amerika turnelerinde ona eşlik etti. Aktörün ölümünden sonra Stoker, biyografik eseri *Personal Reminiscences of Henry Irving*'i (1906) yayımladı ve bu kitapta kendisi hakkında da pek çok biyografik ayrıntıya yer verdi. Stoker'ın ilk kitabı, yasal yönetim konusunda bir rehber olan *The Duties of Clerks of Petty Sessions in Ireland* 1879 yılında yayımlandı. Hayatının ilerleyen dönemlerinde kurguya yönelen Stoker, kasvetli Batı İrlanda'da geçen romantik bir gerilim olan ilk romanı *The Snake's Pass*'ı 1890'da yayımladı.

Stoker, aralarında *The Mystery of the Sea* (1902), *The Jewel of Seven Stars* (1903) ve *The Lady of the Shroud*'un (1909) da bulunduğu birkaç roman daha yazdı ancak hiçbirini 1897'de yayımlanan ve Gotik korkunun en büyük klasiklerinden sayılan *Drakula*'nın popülaritesine yaklaşamadı. Stoker, 20 Nisan 1912'de Londra'da öldü.

Tamer Gülbek: 1965 yılında Ankara'da doğdu. 1983'te Kuleli Askerî Lisesinden, 1988'de Boğaziçi Üniversitesi İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümünden mezun oldu. İlk şiiri 1998'de *Varlık*'ta yayımlandı. Şiirleri, şiir çevirileri ve şiir üzerine yazılarıyla çeşitli edebiyat dergilerinde ve antolojilerde yer aldı. İzmir'de yaşıyor.

Kitapları:

Şiir: *Zefiran* (2008), *Suda Tuhaf Hareketler* (2009), *Güven Park* (2010), *Yabancı Dil* (2013), *Tümünü Görüntüle* (2018), *Bilinenin Aksine-Toplu Şiirler* (2023).

Eleştiri/Deneme: *Şiirle Tutulan* (2010).

Çeviri: Alfred Lord Tennyson'dan *Enoch Arden* (2018); Henry W. Longfellow'dan *Kölelik Şiirleri* (2020); Wilfred Owen'dan *Savaş Şiirleri* (2020); Lord Byron'dan *Genç Harold'ın Yolculuğu* (2021), *Manfred* (2022) ve *Sardanapalus* (2022); Edgar Lee Masters'dan *Spoon River Antolojisi* (2022); Robert Burns'den *Ey İskoçlar!* (2022); Seamus Heaney'den *Üç Parçalı Tablo* (2023); William Shakespeare'den hepsi 2023'te yayımlanan *Hamlet*, *Kral Lear*, *Othello* ve *Macbeth*; James Joyce'tan *Dublinliler* (2024); Bram Stoker'dan *Drakula* (2024); Dylan Thomas'tan *Akıl Savaşından Sonra-Bütün Şiirleri* (2024), Eugene O'Neill'dan *Elektra'ya Matem Yakışır* (2024) ve *Uzun Günden Geceye* (2024).

Ebrahel Lurci: Çağdaş sanat dünyasında heykel ve illüstrasyonlarıyla tanınan, özgün üsluba sahip multidisipliner bir sanatçıdır. Çalışmalarında psikolojik derinliği, Gotik atmosferleri ve sembolist yaklaşımı harmanlayan sanatçı, insan doğasının karmaşık ve içsel yönlerini eserlerinde yansıtır. Lurci, çeşitli yayınevleri için özgün illüstrasyonlar üretmiş ve birçok projede yer almış, eserleriyle hem edebiyat dünyasına hem de sanat camiasına önemli katkılarda bulunmuştur.

İçindekiler

İllüstrasyon Listesi	6
Ön Söz Başak Ağın.....	9
Giriş	
Drakula'nın Konuğu	19
Bölüm 1	
Jonathan Harker'ın Günlüğü	29
Bölüm 2	
Jonathan Harker'ın Günlüğü—(devam).....	39
Bölüm 3	
Jonathan Harker'ın Günlüğü—(devam).....	49
Bölüm 4	
Jonathan Harker'ın Günlüğü—(devam).....	59
Bölüm 5	
Mektup, Bayan Mina Murray'den Bayan Lucy Westenra'ya	69
Bölüm 6	
Mina Murray'nin Günlüğü.....	77
Bölüm 7	
8 Ağustos Tarihli <i>Dailygraph</i> Gazetesinden Kesilip Mina Murray'nin Günlüğüne Yapıştırılmış Bir Kupür.....	87
Bölüm 8	
Mina Murray'nin Günlüğü.....	97
Bölüm 9	
Mektup, Mina Harker'dan Lucy Westenra'ya	107
Bölüm 10	
Mektup, Dr. Seward'dan Saygıdeğer Arthur Holmwood'a.....	117
Bölüm 11	
Lucy Westenra'nın Günlüğü	127
Bölüm 12	
Dr. Seward'ın Günlüğü	136
Bölüm 13	
Dr. Seward'ın Günlüğü—(devam)	149

Bölüm 14	
Mina Harker'ın Günlüğü	161
Bölüm 15	
Dr. Seward'ın Günlüğü—(devam)	173
Bölüm 16	
Dr. Seward'ın Günlüğü—(devam)	183
Bölüm 17	
Dr. Seward'ın Günlüğü—(devam)	191
Bölüm 18	
Dr. Seward'ın Günlüğü	201
Bölüm 19	
Jonathan Harker'ın Günlüğü	213
Bölüm 20	
Jonathan Harker'ın Günlüğü	223
Bölüm 21	
Dr. Seward'ın Günlüğü	233
Bölüm 22	
Jonathan Harker'ın Günlüğü	243
Bölüm 23	
Dr. Seward'ın Günlüğü	251
Bölüm 24	
Van Helsing'in Dr. Seward'ın Fonografına Yaptığı Sesli Kayıt.....	261
Bölüm 25	
Dr. Seward'ın Günlüğü	271
Bölüm 26	
Dr. Seward'ın Günlüğü	281
Bölüm 27	
Mina Harker'ın Günlüğü	293
Not	305
Son Söz Nevzat Kaya	307
Son Söz Okan Bayülgen	313

İllüstrasyon Listesi

“... büyük kanatlar gibi açılan peleriniyle şato duvarından sürüne sürüne o korkunç uçuruma doğru <i>yüz üstü</i> aşağı indiğini görünce bu duygularım yerini tiksinti ve dehşete bıraktı.” (s. 53)	İç Kapak
Renfield ve efendisi Kont Drakula.	Ön Söz
“Haberler iyi, yoldaşlar!” diye bağırdı. “Kalbi hâlâ atıyor!” (s. 24)	“Drakula’nın Konuşu”
“Denn die Todten retten schnell.” (“Çünkü ölüler hızlı gider.”) (s. 34)	Bölüm 1
“Ve bu kötülüğün sebebi de bu lanet şey. İnsanoğlunun kibrinin pis süsü. Kurtulun bundan!” (s. 45)	Bölüm 2
“El ve ayak parmaklarıyla yıllar içinde sıvası dökülmüş taşların kenarlarını kavradığını, bu şekilde bütün girinti ve çıkıntıları kullanarak aşağı doğru büyük bir hızla, tıpkı bir kertenkelenin duvarda hareket etmesi gibi ilerlediğini gördüm.” (s. 53)	Bölüm 3
“Ölü olmalarına, benim ya da varlığımın farkında olmamalarına rağmen içlerinde öyle nefret dolu bir ifade vardı ki hemen oradan kaçtım.” (s. 63)	Bölüm 4
“Ama bana böyle bir sevgili, böyle bir koca ve böyle bir arkadaş bahsettiği için Tanrı’ya ne kadar minnettar olduğumu göstermek için elimden geleni yapacağım.” (s. 73)	Bölüm 5
“... öyle ilginç değişimler yaşıyor ki sıra dışı bir zalimliğe sahip olduğunu düşünüyorum.” (s. 80)	Bölüm 6
“Dümeninde ölü bir adamın olduğu bir geminin limana ulaşmasının nasıl bir mucize olduğunu fark eden herkesin ağzı açık kaldı!” (s. 89)	Bölüm 7
“... o şey başını kaldırdı, olduğum yerden beyaz bir yüz ve kıpkırmızı parlayan gözler gördüm.” (s. 98)	Bölüm 8
“... henüz zaman algısı yerinde değil, yalnız ayları değil yılları da karıştırırsa hiç şaşmam.” (s. 108)	Bölüm 9
“Bunu yaptığı an, Lucy’nin hep boynuna taktığı, sevgilisinin ona verdiği eski bir elmas tokayla tutturduğu dar ve siyah kadife şerit biraz yukarı doğru kayd ve boğazındaki kırmızı izi açığa çıkardı.” (s. 120)	Bölüm 10
“Pencerenin perdesi içeri giren rüzgârla havalandı ve kırık camın bıraktığı boşlukta iri ama zayıf düşmüş gri bir kurdun kafası belirdi.” (s. 133)	Bölüm 11
“Gözleri aynı anda hem donuk hem de sert görünüyordu.” (s. 146)	Bölüm 12

“O adam, ta kendisi!” (s. 155)	Bölüm 13
“Başının duruşu düşünce ve gücü simgelediği için insanı ilk görüşte etkiliyor.” (s. 163)	Bölüm 14
“Tabutu açacağım. Çünkü seni ikna etmem gerekiyor.” (s. 174)	Bölüm 15
“Hiç titremeyen kolu kalkıp inerken, mağfiret getirecek kazığı gittikçe daha derine çakarken, yarılan kalpten kanlar sızıp fışkırırken, bir Thor figürüne benziyordu.” (s. 187)	Bölüm 16
“Lucy’nin ölümünün ve sonrasındaki bütün korkunç olayların hikâyesi sona erdiğinde perişan hâlde arkama yaslanıp kaldım.” (s. 194)	Bölüm 17
“Bilmiyorum, ama galiba vuramadım, ormana doğru uçup gitti.” (s. 207)	Bölüm 18
“Her yeri öyle kaplamışlardı ki hareket eden karanlık bedenlerine ve parlak, şeytani gözlerine vuran lamba ışığı, içerisinin ateşböcekleriyle örtülü bir toprak yığını gibi görünmesine yol açmıştı.” (s. 212)	Bölüm 19
“... Carfax’tan o eve ‘harbiden’ ağır dokuz büyük sandık götürdüğünü söyledi.” (s. 224)	Bölüm 20
“Renfield’in odasına girdiğimde onu sol tarafında parlak bir kan birikintisi oluşmuş hâlde yerde yatarken buldum.” (s. 233)	Bölüm 21
“Van Helsing kutsal ekmeği Mina’nın alnına dokundurur dokundurmaz ekmek alnını dağlamış, etini korlamış bir demir gibi yakmıştı.” (s. 245)	Bölüm 22
“Kont’un yüzüne yayılan nefreti ve engellenmiş kötülüğü—cehennemî bir öfkesi vardı—söze dökmek imkânsız.” (s. 253)	Bölüm 23
“... sonra yukarı çıkıp bir süre güvertede, sisin içinde durmuş.” (s. 263)	Bölüm 24
“Hiçbir şey; her yer karanlık.” (s. 273)	Bölüm 25
“Az sonra yola çıkıyoruz.” (s. 290)	Bölüm 26
“Bir mucizeydi sanki; göz açıp kapayana kadar bütün beden toza dönüşüp ortadan kaybolmuştu.” (s. 302)	Bölüm 27
“Bir tek şato, yine eskisi gibi ısızlığın ortasında sipsivri yükseliyordu.” (s. 305)	Not
Kont Drakula	Son Söz
Kont Drakula	Son Söz

ÖTÜKEN

ÖN SÖZ*

BAŞAK AĞIN

İngiliz edebiyatının en verimli metinlerinden biri olan Bram Stoker'ın *Drakula*'sı (1897), tipik Viktorya dönemi toplumsal cinsiyet rollerinin eleştirisi başta olmak üzere, Freudyen ya da Marksist okumalardan sömürgeci ve sömürgeleştirilen arasındaki hiyerarşik ikili karşıtlıklar üzerinden postkolonyal okumalara kadar pek çok biçimde incelenmiştir. Çağdaş akademik çalışmalarda ise çeşitli çevreci eleştirel yaklaşımların bir araya getirildiği kuramsal analizlere konu olmuş veya insan ile insan-dışı arasındaki ayrımların ortadan kalktığı incelemelerde merkezi rol oynamıştır. Örneğin, Robert Azarello'nun kaleme aldığı "Unnatural Predators: Queer Theory Meets Environmental Studies in Bram Stoker's *Dracula*" başlıklı ilham verici makalede, vampirin ve insanın hayvani ve erotik arzuları bir araya getirilip karşılıklı olarak ele alınmıştır. Azarello ilgili bölümde, "doğal olan ve doğal olmayan arasındaki ikili karşıtlıkları yapıbozuma" uğratmaktadır (2008, s. 150).

Drakula'nın sayısız dildeki çevirileri, filmde müzikale, mobil oyundan çizgi diziye kadar envaiçeşit uyarlaması ve üzerine yazılan binlerce akademik veya popüler eleştiri yazısından da anlaşılacağı üzere, romanın çeşitli açık ve örtük anlamlarla donatılmış çoklu katmanları bulunmaktadır. Bu katmanlar, edebiyat, Gotik ve kültürel çalışmalarla ilgilenen akademisyenlerin yanı sıra ekoloji uzmanları ve tarihçilerin farklı disiplinlere ve çalışma alanlarına katkıda bulunmasına olanak tanımanın yanında, birçok sanatçı ve yönetmenin de inanılmaz sayıda popüler kültür ürünü geliştirmesine imkân sağlamıştır. Ekoeleştiri ve posthümanizm gibi kendi çalışma alanlarımdan da yola çıkarak bu ön sözde okura farklı bir perspektif sunmayı ve *Drakula*'yı, Batı düşüncesinde uzun zamandır birbirinden ontolojik anlamda ayrıldığı düşünülen insan ve insan-dışı âlemleri birbirine yaklaştıran bir metin olarak ele almayı amaçlıyorum. Ancak bu yaklaşmanın ne kadar mümkün olduğu veya posthümanist açıdan *Drakula*'nın tanımlara ne kadar uyduğu, sizlerin de göreceği üzere epey tartışmalıdır.

Bu ön söz, Simon C. Estok'un, "ekoeleştiri, akademinin dar sınırları dışında herhangi bir etkiye sahip olamazsa, o zaman sadece kendini tanımlamakla kalmamalı, aynı zamanda değerler meselesini akademik olmayan dünyayla anlamlı bir şekilde bağlantı kuracak şekilde ele almalıdır" (2005, s. 197) fikrinden hareket ediyor. Edebi-popüler kültür ürünü olarak elinizde tuttuğunuz bu kitabın çevreci eleştirel açıdan bir incelemesini sunarak sizleri insanla insan olmayan arasındaki sınırlarda gezinen güncel çevreci beşerî bilimler ekollerinin önemli vurgularıyla tanıştırmak istiyorum. Daha önce bir başka çalışmamda belirttiğim üzere, "toplumsal ve ekolojik direniş biçimlerinin birbirinden ayrılamayacağı[na]" ve "kültürel olarak üretilen ve kenarda bırakılan eserlerin incelenmesi[nin] bu tür direnişlerin etkisini güçlendirece[ğine]" inanıyorum (Ağın Dönmez, 2014, s. 81). Her ne kadar *Drakula* bugün dünyanın en popüler eserlerinden biri olsa da yayımlandığı tarihten itibaren uzunca bir süre edebiyat çevrelerinde gerçek edebî değere sahip bir eser olarak görülmemiştir. Bunda Gotik türünün, tıpkı bilim kurgu ve fantezi edebiyatı gibi, epik veya trajedi gibi "üstün" tutulan türlere kıyasla "aşağı" veya "basit" görülmesinin payı vardı. Dolayısıyla, romanın içinde yatan Gotik formüller, onu, izini sürdüğü geleneğin bir parçası olarak marjinalleştirir. Gerçekten de Gotik, Fred Botting'in iddia ettiği üzere, "aşırılığın yazımı"nın bir göstergesi olarak başlı başına bir marjinalleştirme biçimidir. Horace Walpole'un *The Castle of Otranto* (1764) adlı eseriyle başlayan Gotik edebiyat geleneği, Clara Reeve'in *The Old English Baron* (1778), Ann Radcliffe'in *The Mysteries of Udolpho* (1794) ve *The Italian* (1797), Matthew G. Lewis'in *The Monk* (1796), Mary

* Bu ön söz, "A Gothic Ecocritical Analysis of Bram Stoker's *Dracula*" başlığıyla Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi, (Aralık 2015), Cilt 32, Sayı 2'de yayımlanan makalemin odağı değiştirilerek kısaltılmış bir versiyonudur. Makale derginin özel izniyle yeniden derlenip Türkçeleştirilerek burada ön söz hâline getirilmiştir. (-yn.)

ÖTÜKEN

Bram Stoker

Drakula

ÖTÜKEN
Türkçesi
Tamer Güllbek

Resimleyen
Ebrahîm Turci

Ön Söz
Başak
Ağın

Son Söz
Nevzat Haya
Okan Bayülgen

ÖTÜKEN

Giriş

Drakula'nın Konuğu¹

Dolculuğumuza başlayacağımız sırada Münih'te güneş pırıl pırıl parlıyordu; hava yazın ilk günlerine has bir neşeyle doluydu. Tam yola çıkacakken, Herr² Delbrück (kaldığım Quatre Saisons³ Otel'i'nin müdürü) şapkasız bir şekilde arabaya geldi ve bana iyi yolculuklar diledikten sonra, elini arabanın kapısının kolundan ayırmadan arabacıya şöyle dedi:

“Unutma, akşam olmadan geri döneceksin. Gökyüzü açık görünüyor, ama kuzey rüzgârı serin esiyor, ani bir fırtına çıkabilir. Gerçi geç kalmayacağından eminim.” Burada gülümsedi ve ekledi, “çünkü hangi gece olduğunu sen de biliyorsun.”

Johann kararlı bir şekilde “Ja, mein Herr”⁴ diye cevap verdi ve elini şapkasına götürüp selamını verdikten sonra arabayı hareket ettirdi. Kasabayı ardımızda bıraktığımızda ona durmasını işaret ettim. Durunca şunu sordum:

“Söylesene Johann, ne gecesiymiş bu gece?”

Kısa ve öz bir şekilde yanıtlarken istavroz çıkardı: “Walpurgisnacht.”⁵ Sonra saatini çıkardı, bu şalgam kadar kocaman, eski moda, Alman yapımı, gümüşten bir saatti. Kaşlarını çatarak saate baktı ve gereksiz gecikmeyi protesto edercesine omuzlarını silkti. Bunu fark ettiğimde ona devam etmesini işaret ettim ve yerime geri oturdum. Kaybettiği zamanı telafi etmek istermiş gibi hızla yola koyuldu. Atlar ara sıra başlarını kaldırıyor ve şüpheyile havayı kokluyorlardı. Onlar böyle yaptığında ben de korkuyla etrafıma bakınıyordum. Oldukça soğuk bir yolculuktu, çünkü yüksek ve rüzgârlı bir platodan geçiyorduk. Arabanın camından bakınca, az kullanılmış benzeyen ve küçük bir vadiye inen dolambaçlı bir yol gördüm. O kadar davetkâr görünüyordu ki, onu kızdırma riskini göze alarak Johann'a

1 “Drakula'nın Konuğu”nun, Stoker tarafından *Drakula'nın* 1897 tarihli ilk basımının ilk bölümü olarak tasarlandığı, ancak yayıncının, kitabı fazla uzattığı için onu kitaptan çıkardığı sanılmaktadır. Stoker'ın ölümünden sonra eşi bu bölümü 1914'te yayımladığı *Drakula'nın Konuğu ve Diğer Tuhaf Hikâyeler* adlı kitaba ilk öykü olarak koymuştur.

Bram Stoker'ın eşi Florence Bram Stoker, Londra'da Routledge Yayınevi tarafından yayımlanan bu kitaba yazdığı ön sözde şunları söylüyor:

“Merhum kocam ölümünden birkaç ay önce—ki o zaman dahi ölümün gölgesi üzerindeydi—yayımlamak üzere üç hikâye kitabı hazırlamayı planlamıştı, elinizdeki kitap bunlardan biridir. Bu kitaptaki hikâyelere ben de *Drakula'nın* daha önce yayımlanmamış bir bölümünü ekledim. Bu bölüm, *Drakula'nın* ilk basımından kitabı fazla uzattığı gerekçesiyle çıkarılmıştı. Ancak bana göre kocamın en kayda değer işi olduğundan, okuyucunun da ilgisini celbedeceğini sanıyorum. Kitaptaki diğer hikâyeler daha önce İngiliz ve Amerikan dergilerinde yayımlanmışlardı. Eğer kocam daha uzun yaşasaydı, zorlu yaşamının genç dönemine ait olan bu çalışmayı revize etmeyi uygun bulabilirdi. Ancak ben, kaderin bana bir emaneti olan bu işi, bana kaldığı hâliyle yayımlamanın en uygun ve en doğru hareket tarzı olduğunu düşünüyorum.” Biz de burada, *Drakula'nın* orijinal el yazmalarında bulunduğu ve ilk basımdan son anda çıkarıldığı anlaşılan bu bölümü kitabın girişine tekrar eklemeyi Bram Stoker'ın ilk planına sadık kalmak adına bir görev bildik. —çn.

2 Almanca: “Bay”. —çn.

3 Fransızca: “Dört Mevsim.” —çn.

4 Almanca: “Evet, efendim.” —çn.

5 Alman folklorunda 30 Nisan gecesi (Mayıs Günü arifesi), cadıların Brocken Dağı'nda buluşup Şeytan'la şenlik düzenlediğine inanılan gece. —çn.

Bölüm 1

Jonathan Harker'ın Günlüğü

(Steno⁹ ile tutulmuştur)

3 Mayıs. Bistritz. — 1 Mayıs günü saat 20.35'te Münih'ten ayrıldım ve ertesi sabah erken saatlerde Viyana'ya ulaştım; tarife göre trenin 6.46'da varması gerekiyordu ama bir saat gecikti. Trenden gördüğüm kadarıyla ve sokaklarda biraz yürüyüp edindiğim izlenime göre Budapeşte harika bir yere benziyor. Geç vardığımızdan ve yola mümkün olduğu kadar dakik çıkmamızı beklediğimden, istasyondan fazlaca uzaklaşmak istemedim. Batı'yı terk edip Doğu'ya girdiğimiz kanısını edindim; soylu bir genişliğe ve derinliğe sahip Tuna Nehri'nin üzerindeki görkemli köprülerin en Batı'da kalanı bile bizi Türk egemenliğinin geleneklerine geri götürüyordu.

Zamanında yola çıkıp hava karardıktan sonra Klausenburgh'a ulaştık. Burada geceyi Royale Otel'i'nde geçirdim. Akşam yemeğinde, daha doğrusu gece yemeğinde, kırmızı biberle pişirilmiş tavuk yedim; tadı çok güzeldi ama beni epeyce susattı. (Not: Mina için tarifini al.) Garsona sordum; buna *paprika hendl* dendiğini, bölgesel bir yemek olduğunu ve Karpatlarda¹⁰ her yerde bulabileceğimi söyledi. Azıcık Almancamın burada çok işe yaradığını gördüm; işin doğrusu, onu da bilmeseydim ne yapardım, bilmiyorum.

Londra'dayken biraz zaman ayırıp British Museum'a gitmiş, kütüphanesinde Transilvanya¹¹ ile ilgili kitapları ve haritaları incelemiştim; oraların asillerinden biriyle görüşeceğim için biraz ön bilgi edinmenin önemli olduğunu düşünmüştüm. İsmi verdiği bölgenin ülkenin en doğu ucunda, Karpat Dağlarının ortasında kaldığını, Transilvanya, Boğdan ve Bukovina'yla sınırının bulunduğunu ve Avrupa'nın en yaban ve en az bilinen bölgelerinden biri olduğunu öğrendim. Drakula Şatosu'nun tam yerini gösteren herhangi bir haritaya veya çalışmaya rastlamadım, çünkü bu ülkenin henüz bizdeki Harita Genel Müdürlüğü haritalarıyla karşılaştırılacak bir haritası yok; ama adını Kont Drakula'nın verdiği sınır kasabası Bistritz'in oldukça iyi bilinen bir yer olduğunu öğrendim. Mina'ya seyahatlerimi anlatırken hafızamı tazelesinler diye buraya bazı notlar kaydedeceğim.

Transilvanya halkı dört farklı milletten oluşuyor:¹² Güneyde Saksonlar ve bunlarla

9 Söylenen sözleri söylendiği kadar çabuk yazmaya elverişli, kısa ve yalın işaretlerden oluşan yazı yöntemi, stenografi. —çn.

10 Karpat Dağları veya Karpatlar, Orta Avrupa boyunca bir yay oluşturan bir dizi dağdır. Yaklaşık 1.500 km (930 mil) uzunluğunda olup, 2.500 km (1.600 mil) ile Urallar ve 1.700 km (1.100 mil) ile İskandinav Dağlarından sonra Avrupa'nın üçüncü en uzun dağ silsilesidir. Bu sıradağlar, Çek Cumhuriyeti (%3) ve Avusturya (%1), Slovakya (%21), Polonya (%10), Ukrayna (%10), Romanya (%50) ve Sırbistan (%5) boyunca uzanmaktadır. —çn.

11 Transilvanya, Orta ve Doğu Avrupa'da, orta Romanya'yı kapsayan tarihi ve kültürel bir bölgedir. Doğuda ve güneyde doğal sınırı Karpat Dağları, batıda Apuseni Dağlarıdır. Transilvanya'nın daha geniş tanımları aynı zamanda Romanya'nın Crişana ve Maramureş gibi batı ve kuzeybatı bölgelerini ve bazen de Banat'ı içerir. Tarihi Transilvanya ayrıca komşu Batı Moldavya'nın küçük kısımlarını ve hatta güneybatı komşusu Bukovina'nın küçük bir bölümünü de içerir. Bölgenin başkenti Cluj-Napoca'dır. —çn.

12 Saksonlar: On iki ve on üçüncü yüzyıllarda Transilvanya'ya yerleşen Batı Almanya halkı. Wallachlar: Önceden Wallachia Prensiği, şimdi ise Romanya'nın güney eyaleti olan bölgede yaşayanlar. Dacianlar: Genel olarak Romanya'nın şimdiki topraklarına denk düşen eski bir bölgenin halkı. Magyarlar: Aynı zamanda güneybatı Sibirya'da bulunan, Macaristan nüfustaki en kalabalık etnik grup. Szekelyler: Transilvanya'nın eski bir ailesi. —çn.

Bölüm 2

Jonathan Harker'ın Günlüğü—(devam)

5 Mayıs. — Yolda uyuyakaldım muhtemelen, çünkü uyanık olsaydım böylesine olağanüstü bir yere yaklaştığımızı muhakkak fark ederdim. Avlu karanlıkta oldukça büyük görünüyordu. Belki de yüksek ve yuvarlak kemerlerin altından birçok karanlık yol avlunun dışına doğru açıldığından gerçekte olduğundan daha büyük görünüyordu. Avluyu henüz gün ışığında göremedim.

Araba durduğunda sürücü aşağı atlayıp inmeme yardım etmek için elini uzattı. Olağanüstü gücünü bu defa da fark ettim. Eli istese benimkini ezebilecek çelik bir mengene gibiydi. Ben dışa doğru çıkıntı yapan devasa taş çerçevesi, üzerine büyük demir çiviler çakılmış eski ve kocaman bir kapının yanında dururken, arabacı çantalarımı indirdi ve yanıma bıraktı. O loş ışıkta bile taşların üzerindeki iri oymaları ve onların zaman ve hava koşulları yüzünden ne denli yıpranmış olduklarını görebiliyordum. Ben orada öylece dururken sürücü arabadaki koltuğuna geri sıçrayıp dizginleri salladı; atlar öne doğru atıldı ve araba karanlık yollardan birine girerek gözden kayboldu.

Ne yapacağımı bilmiyordum, olduğum yerde sessizce bekledim. Kapıda ne zil ne de tokmak vardı; bu kalın duvarlardan ve karanlık pencere oyuklarından sesimi içeri duyurabilmem de mümkün gözüküyordu. Orada beklemeye hep devam edecektim gibi geldi, içim kuşku ve korkuyla doldu. Nasıl bir yere, nasıl insanların arasına gelmişim? Nasıl korkulu bir maceraya atılmışım? Bir yabancıya, Londra'daki bir mülkün kendisi adına satın alındığını açıklamaya gelen bir avukat yardımcısının hayatında normal bir olay mıydı bu? Avukat yardımcısı mı? Bunu Mina duysa hoşuna gitmezdi. Avukat demem lazım... Çünkü Londra'dan ayrılmadan hemen önce sınavı geçtiğimi ve artık gerçek bir avukat olduğumu öğrenmişim! Uyanık olup olmadığımı anlamak için gözlerimi ovuşturup kendimi çimdikledim. Her şey sanki korkunç bir kâbustu, sanki fazla çalıştığım bir günün sabahında uyanıp kendimi günün ilk ışıklarıyla birlikte evimde bulacaktım. Ama etimi çimdiklediğimi hissettim, dolayısıyla ayıktım. Ziyadesiyle uyanıktım ve Karpatlardaydım. Artık yapabileceğim tek şey sabırla sabahı beklemektir.

Tam ben bu karara varmışken birisinin ağır adımlarla büyük giriş kapısının arkasına yaklaştığını duydum ve kapının çatlaklarından yaklaşan bir ışığın parıltısını gördüm. Sonra zincirlerin şangırtısını ve çekilen sürgülerin takırtısını işittim. Anahtar uzun zamandır kullanılmadığı anlaşılan kilidin içinde büyük bir gıcırtyla döndü ve koca kapı içeri doğru açıldı.

İçeride uzun boylu yaşlı bir adam duruyordu; uzun beyaz bıyığı hariç sinekkaydı tıraşlıydı ve tepeden tırnağa siyahlara bürünmüştü. Elinde antika gümüş bir lamba vardı, lambanın şişesi veya karpuzu yoktu ama içinde ateş yanıyordu; açık kapının cereyanıyla titreyen alev duvarda uzun ve dalgalı gölgeler oluşturunuyordu. Yaşlı adam sağ eliyle kibar bir hareket yaparak beni içeri davet ederken mükemmel bir İngilizceyle fakat tuhaf bir aksanla:

“Evime hoş geldiniz! Özgürce, kendi iradenizle girin!” dedi. Beni karşılamak için başka hiçbir hareket yapmadı, eliyle yaptığı karşılama işareti onu taş çevirmiş gibi olduğu yerde kalakaldı. Ancak eşikten içeri girdiğim anda heyecanla ileri atıldı ve beni irkilten bir güçle elimi sıktı; bunun yaşayan bir adamdan ziyade bir ölünün eli gibi soğuk olması beni daha da irkiltti. Sonra tekrar:

SON SÖZ

NEVZAT KAYA

Sanırım dünyanın bize sunduğu en büyük nimet, insan zihninin her şeyi anlamlı bir biçimde birbiriyle ilişkilendirememesi. Biz, asla üzerinde yolculuk yapmamızın düşünülmemesi gereken kara denizlerin ortasında, her şeyden bihaber olunan huzurlu bir cehalet adasında yaşıyoruz.¹

Edebiyat tarihinde kalıcı eserlerin—klasisizmi temsil etmemelerine rağmen klasikleşip kalıcı olanların—izi sürüldüğünde, daima tarihsel fay hatlarının en kırılğan sorunlarına, sosyo-ekonomik değişimlere, kültürel paradigmaların yıkılmalarına denk geldiğini görebiliriz. Klasik Atina döneminin sonunu metaforlaştıran Euripides’in *Bakkhalar* tragedyası, Batı kültür tarihinde ilk “dekadans” yaşayan ve Avrupa kültürel belleğinin beşiği sayılan Yunan edebiyatının bu eseri, “çöküşü” bir arketipi andırırçasına içselleştirmiştir. İç karışıklıklar, Perikles döneminin sonu ve en önemlisi veba salgınının da el vermesiyle Atina Klasisizmini noktalayan Euripides tragedyaları, bu “ilksel” klasisizmi sonlandıran âdeta şok edici bir kara romantizm hüviyetine bürünürler.

Bram Stoker’ın *Drakula*’sı yüzyıl sonu (*fin de siècle*) romanı olarak, çöküş (*décadence*) ve dejenerasyon ile ilgilidir. Çöküş baş gösterdiğinde kültürel hegemonyayı temsil eden “düzen öncesi güçler”, açıkçası söz konusu kültürel hegemonya tarafından alt edilen dinamikler mağlup ve suskun kalmazlar. Bilakis psikanalitik gözle bakıldığında görülür ki bunlar, paradigma değişiminde ortaya çıkan boşlukları olanca psikomitik ve regresif özellikleriyle doldururlar. Bu regresif özellikler *aydınlanmanın diyalektiğine* fevkalade birer referanstır. Zira söz konusu kültürel regresyon bir anlamda aydınlanma ve özellikle on dokuzuncu yüzyılın baş döndürücü hızla yol alan bilimsel gelişmesinden de kaynaklanmaktadır. Tam bu sayfada Bram Stoker’ın yarattığı “Drakula” figürü ise Batı’nın hayal kırıklıklarının vücut bulmuş hâlini okumak için açılır.

Anti-kahraman kavramının, Batı edebiyatı çerçevesinde doruklarından biri olarak yükselen Drakula figürü, âdeta nihilizme giden yolu döşemiştir. O, sadece bir karşıt kahraman değil, aynı zamanda neredeyse Yanrı ile yarışacak kertede güçlere sahip bir figür olarak yukarıda sözü geçen derin hayal kırıklıklarının da ilkidir. Orta Çağ’da tüm kötülükler Tanrı’nın himayesinde ve onun oluruyla insanları denemek için ortaya çıkarken, Drakula tamamen etten kemikten hâliyle, son kertede süblim, hattızatında görünmeyen ve dolayısıyla gayricismani bir “Tanrı” imgesine meydan okur. Gene bu hayal kırıklığı—Gotik edebiyatın da başat bir özelliği olarak—insanın kesinlikle ne evrenin ne de yaratının baştacı olduğunun kanıtıdır.

Bu hayal kırıklığına bilim, Darwin’in evrim teorisiyle büyük bir yük daha bindirir. İnsanlar ve başka canlılar arasında evrimsel açıdan bir fark yoktur, bütün canlılar ilksel bir hücreden gelir düşüncesi ikinci hayal kırıklığıdır. Felsefeye bu metafizik dehşeti Schopenhauer’in “istenç” kavramında gösterir. Geri kalan bütün “süslemeler” (kültür, din, felsefe vs.) birer “tasarımdır”, avunmadır; Nietzsche’nin deyişiyle bu, Diyonizyak gerçeğe gözlerini kapatmaktır, cehalet peçesi (*Schleier der Maya*) ile bu korkunç görüntüyü örtmektir. Nitekim, Nietzsche’nin *Tragedyanın Doğuşu*’ndaki Olimpik Büyülü Dağ tasviri tam bu noktaya işaret eder:

Şimdi Olympos büyülü dağı adeta kendini açıyor ve köklerini gösteriyor bize. Yunanlı, varoluşun korkularını ve dehşetlerini biliyor ve duyumsuyordu: yaşayabilmek için, bunların önüne, Olympos’taki

1 H.P. Lovecraft, *The Call of Cthulhu and other weird stories*, 1999, s. 139.

ÖTÜKEN

SON SÖZ*

OKAN BAYÜLGEN

Bram Stoker, yirmi yedi yıl boyunca Londra'daki Lyceum Theater'ın yöneticiliğini yaptı. Bu sırada yazarlık kariyerinin en önemli eseri olan *Drakula* yayımlandı. Fakat bir süre sonra hayatını kaybetti. Dünyanın en çok satan kitaplarından birinin yazarı olduğunu göremedi. Sona eren yaşamını takip eden yıllar, yarattığı vampir Kont Drakula karakterinin ölümsüzlüğünü ilan ettiği yıllar oldu.

Romantik ve Viktoryen dönemlerinden Lord Byron, Edgar Allan Poe, Charles Dickens gibi yazarların eserlerinden sonra Mary Shelley'nin *Frankenstein*'i (1816) ve Robert Louis Stevenson'ın *Dr. Jekyll and Mr. Hyde*'i da (*Dr. Jekyll ile Bay Hyde*, 1886) yüzyılın okur zevkinin korku veren, ölümün başrolde olduğu dehşetli hikâyeler olduğunu gösterdi. Bram Stoker'ın *Drakula*'sı son yapraklarında büyük bir kâbusun bittiğini söyler bize. Yayımlandığı tarih 1897. Kâbus gibi bir yüzyıl sona ermektedir. Gotik korku edebiyatının en önemli karakteri olan Kont Drakula, korku ve umutsuzluğun temsili olan bir yüzyılın son kurgu karakteri oldu.

Bram Stoker'ın 1897 tarihli romanı *Drakula*, birçok başka esere ilham vermiş, kaynak olmuştur. Yüzyılın aşkın bir zamandır bu romandaki karakterler müzikallerde, oyunlarda, filmlerde kullanılmışlardır. 1922 yapımı *Nosferatu, eine Symphonie des Grauens* (*Nosferatu, Bir Dehşet Senfonisi*) filmi korku sinemasının sayılı klasiklerinden biridir. Film, Bram Stoker'ın *Drakula* romanının bir uyarlamasıdır aslında. Telif nedeniyle ismi değiştirilmiştir; Kont Drakula, filmde Kont Orlok olarak karşımıza çıkar. Francis Ford Coppola'nın 1992 yapımı *Bram Stoker's Dracula* (*Bram Stoker'dan Dracula*) filmi de kitapta pek yer almayan aşk teması üzerinden işlenmiş, sinema tarihinin unutulmazları arasına girmiştir. Vampir avcısı Abraham Van Helsing karakteri üzerine de birçok film yapıldı. Son olarak da Renfield karakterinin filmini izledik. Bram Stoker yazdığı romanla sadece korkutucu bir hikâye değil, temsil ettiği değerlerle ikonik karakterler bıraktı geriye. Ben de yazdığım oyunda Bram Stoker'ın *Drakula* romanındaki karakterleri kullanarak önce modernizmin sevinç çığlıklarına baktım günümüzden. Bugünün eleştirisini yapabilmek içinse insanlığın kültür-sanat üretiminin zirve yaptığı yetmişli yılları seçtim.

DRAKULA: Boşver, müzik dinleyelim. (Kütüphanede kitaplar ve plaklar arasında bulur.) Bak bu albümin ilk baskısını gönderdiler. Led Zeppelin - Houses of the Holy. Benden başka kimsede yok. (Renfield'a doğru fırlatır plağı.) Yö, asıl bu. Bu bir başyapıt. Genesis - Lamb Lies Down on Broadway. İnsanlık üstün bir üretim içerisinde. Ama bu üretimin kitleler tarafından paylaşıldığı son yılları yaşıyoruz. Sonra çöküş başlayacak. Üretim yavaşlayacak, aleladeleşecek. Kendini tekrar etmeye başlayacak. (Plağı atar.)

Drakula'nın yazarı Bram Stoker ve onu sinemaya, tiyatroya uyarlayan yönetmenler, modern dünyanın doğuşunu umutla anlattılar. Eski dünya; acımasız, zor, karanlık dünya, yani Drakula ölüyordu. Yepyeni bir hayat başlıyordu.

Öyle mi oldu?

Yarattığımız düşmanı yüzyıllar boyunca bir efsaneye dönüştürdünüz.

Korku edebiyatının kült karakteri Drakula ne kadar karanlıklara saklansa da bizi korkutamıyor artık. Değişen yüzyıl, gelişen teknoloji, sanat üretiminin geldiği nokta kan emici vampirlerin değil, zombilerin istilasının bizi

* İtalik yazılan kısımlar, Okan Bayülgen'in yazıp yönettiği *Drakula* oyunundan alıntı yapılan repliklerdir.

OKAN BAYÜLGEN'DEN

DRAKULA

HAYKO CEPKİN

OKAN BAYÜLGEN

YAZAN ve YÖNETEN: OKAN BAYÜLGEN PROJE: NİHAL USANMAZ, OKAN BAYÜLGEN, DİLAY YILDIZ

DANIŞMAN: PROF. DR. NEVZAT KAYA, DR. BAŞAR AKMAN -- DEKOR TASARIMI: NILSU BALDAN -- KOSTÜM TASARIMI: İNCİ KANGAL ÖZGÜR

IŞIK TASARIMI: KEMAL YİĞİTÇAN -- HAREKET TASARIMI: DİCLE DOĞAN -- KİNETİK HEYKEL TASARIMI: SERVER DEMİRTAŞ

MÜZİK DİREKTÖRÜ: KEMAL ALPAN -- MÜZİK: AHMET GÜVENÇ, URAZ KIVANER, AYHAN ÖZTOPLU, SERTAN KÜLEY, MURAT TÜKENMEZ

AFİŞ TASARIMI: BERKCAN OKAR -- FOTOĞRAF: MUHSİN AKGÜN -- YÖNETMEN YARDIMCISI: NİHAL USANMAZ

GİZEM ERDEM, NİHAL USANMAZ, GÖKSEN ATEŞ, DEVRİM ÖZDER AKIN, KORHAN BAŞARAN
CÜNEYT ÜSTÜN, SU SONIA HERRING, ONUR ŞENOL, DİLAY YILDIZ, GÜRDAL TAK

BERKAY KUŞKONMAZ, BURCU UÇATENİK, DİLARA SÜER, ELİF ALEYNA ÖZDEM, UĞURCAN UĞURLUER, YILDIZ GÖKMEN

YAPIM: BKM - KABARE DADA

KABARE DADA

MM

Bu çevirinin hazırlıklarına
22 Mart 2023 tarihinde başlanmış,
25 Ekim 2023'te yayınevine teslim
edilmiştir. İllüstrasyonlar için sanatçıyla
29 Temmuz 2024 tarihinde çalışmaya
başlanmış, 27 Ekim 2024'te ilk örnekler
teslim alınıp 16 Ocak 2025'te revizeleriyle
birlikte tüm illüstrasyonlar tamamlanarak
18 Temmuz 2025'te kitap baskıya hazır hâle
getirilmiştir. 1 Eylül 2025'te 2000 adet
basılmak üzere matbaaya gönderilmiştir.

Özel Edisyon'un ilk neşri, 18x26 cm
ebadında, kuşe kâğıda basılı 170 gr şömisle
muhafaza edilen brillianta kumaş dokulu
sert kapak içinde 90 gr Sora Matt Creamy
kâğıda yapılmıştır. Metinde P22 1722 Pro
(gövde), Baroque Text JF (başlıklar) ve
Baskerville (ön söz, son söz) fontları
kullanılmıştır.